Política | Joan Serra Carné | Actualitzat el 21/09/2022 a les 20:00

Solidaritat a l'andalusa

«La dieta fiscal del PP de Moreno Bonilla, practicada gràcies al coixí d'un finançament que lesiona Catalunya, no és raonable ni per al conjunt d'andalusos»

"Andalusia abaixa impostos". El president Juan Manuel Moreno Bonilla rubricava l'eliminació de l'impost de patrimoni -i un paquet de rebaixes fiscals- amb aquest lema de fons. Al seu govern li ha semblat que projectar aquest missatge és constructiu i enforteix el projecte col·lectiu dels andalusos. Després d'anys en què la despesa pública s'ha disparat per atendre les urgències de la Covid i contenir els efectes la crisi econòmica que se n'ha derivat, i en plena tempesta pels estralls de la guerra a Ucraïna -de desenllaç incert-, el govern del PP ha renunciat a la recaptació de recursos procedents dels contribuents que més tenen -una mica més de 90 milions d'euros- i ha atiat la competició fiscal entre autonomies. "Als empresaris catalans els dic que aquí hi ha la seva terra", afirmava Moreno Bonilla sense ruboritzar-se.

L'executiu andalús ha aplicat la plantilla desplegada pel govern d'Isabel Díaz Ayuso, que en la seva croada per posar la catifa a les grans fortunes sense atendre els indicadors de desigualtat de la comunitat -Madrid concentra la meitat dels ciutadans que acumulen més de sis milions d'euros de patrimoni amb totes les bonificacions fiscals possibles- ha disminuït a la mínima expressió la càrrega impositiva que depèn de les competències autonòmiques. No és estrany que la presidenta madrilenya hagi sortit en defensa del presidenta de la Junta, assenyalat per la Moncloa i la Generalitat. Ayuso s'ha afanyat a receptar a socialistes i sobiranistes que despleguin el mateix catàleg fiscal en lloc de queixar-se, obviant qualsevol exercici de responsabilitat en els comptes públics. Sense cap intenció d'afrontar un debat mínimament rigorós, al PP fan veure que la realitat del finançament autonòmic no existeix. Andalusia, per exemple, rep de la caixa comuna 7.600 milions més del que paga, segons les últimes dades de les balances fiscals disponibles.

No és estrany que el conseller d'Economia, Jaume Giró, hagi posat el focus en la injustícia manifesta de l'arquitectura del finançament autonòmic. Giró, que l'1 de setembre va fer una aproximació del dèficit fiscal que pateix Catalunya -20.196 milions d'euros, equivalent al 8,5% del PIB català-, recordava que la Junta pot eliminar l'impost de patrimoni perquè sap que la xarxa de solidaritat interterritorial li és favorable. Mentre per a Andalusia el repartiment és un coixí còmode, per a Catalunya esdevé un forat creixent, que suposa un fre per a la millora dels serveis públics.

En paral·lel al debat ideològicament sucós sobre l'impost de patrimoni -quan només el paguen l'1,3% dels catalans resulta un exercici d'imprudència sostenir la tesi que grava la butxaca de la classe mitjana-, el moviment del president andalús també obliga a posar el focus en com de barates surten les cabrioles en la carpeta fiscal. Andalusia, beneficiada pel repartiment sense disposar de la mateixa autosuficiència que Madrid, es pot permetre promoure una dieta en impostos sense que en surti lesionada quan toqui calcular els recursos a distribuir. La pràctica del dúmping fiscal hauria de tenir conseqüències. I el camí de reversió no és la recentralització, per moltes temptacions que aflorin al govern espanyol. La solució immediata passa, simplement, per fugir del perniciós afany del PP per prioritzar els interessos electorals. Perquè la particular solidaritat a l'andalusa desplegada per la Junta no funcionarà. Ni tan sols en sortiran agraciats els conciutadans de Moreno Bonilla. Amb una excepció, els més rics. En concret, el 0,2%.